

Vjenčić - Венчик

ISSN 1331-2189

Savez Rusina Republike Hrvatske
Союз Русинох Републики Горватской

BROJ
ЧИСЛО

105 | 2/2023

ПИСАНКИ З ВОСКОМ И КИЧИЦУ

Школьяре 1. и 2. класи

Школьяре 3. класи

Два тижні перед Вельку ноцу петровски школьяре на настави руского язика и культуры починаю зоз писаньем писанкох и то праве так як то дараз робели їх баби, прабаби – з воском и кичицу. Понеже нет дзе купиц кичицу, першу доставаю на дарунок од учительки, вец исту чуваю з рока на рок, а у 5. класи на годзини уча як ю направиц, та кед ю и затраца, вец знаю сами себе направиц другу. З писаньем писанкох започинаю у 1. класи и по 8. класу усөвершую туту техніку. Од мотивох першне уча писац ёдноставнейши дзе точки и смужки, а вец з роками, кед ви-вежбаю писац з кичицу и воском, легко и швидко вираблю писанки зоз рижними мотивами. Так то було и того року.

Наталия Гнатко

Школьяре 4. класи

Школьяр 6. класи

BROJ / ЧИСЛО **105**
GODINA / РОК **2023.**

„VJENČIĆ“

Izдавач: Savez Rusina RH
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Facebook: Savez Rusina RH Vukovar
За издавателя: Dubravka Rašljanin
Уредништво: Vukovar,
 Vijeća Europe 93
 Tel.: 032 428-342
IBAN HR1623400091110057465
Tisk: Certis d.o.o. Cerna
Naklada: 400 primjeraka

„ВЕНЧИК“

Видава: Сојуз Русина РГ
<http://www.savezrusina.hr>
vjencic1@gmail.com
Фейсбук: Savez Rusina RH Vukovar
За издавателя: Дубравка Рашиљанин
Редакция: Вуковар,
 Ради Европи 93
 Tel.: 032 428-342
ИБАН HR1623400091110057465
Друкуче: Цертис д.о.о Церна
Тираж: 400 прикладніки

Tiskano - Друковане
6 / 2023

Цijena
Цена **0,70 €**

Rukopisi se ne vraćaju.
Рукописи не се враќају.

SADRŽAJ - ЗМИСТ

Писанки з воском и кичицу	2
15 роки од шмерци Дюри Папгаргая	4
Путовац ТАМ и сцигнуц ГОЧ ДЗЕ	8
Загадки / Zagonetke	9
Теренска настава лёбо як Андрей задумовал остатні дзень школи	10
Ластовички / Lastavice	11
Od škole i knjige / Од школи и книжки	11
Креативни роботні петровских школьніярох	12
Перша причасц у Петровцох	13
Prva pričest u župi Krista Kralja u Vukovaru	14
Перша причасц у Миклошевцох	14
Лавиринт и християнство	15
Ерасмус+	16
Документарни фильм	17
Дзень општини Богдановцы	17
Дзень бавискох у Миклошевцох	18
Римяне у Чаковцох	19
Жупанийска смотра школьніярок задругох	21
Чудесни швет	23
Забавни боки	24

Насловни и остатні бок: Ивана Бики - Лето

Уредништво: Vera Pavlović (главна и одговорна уредница), Anežka Balatinac, Ljubica Harhaj, Manuela Dudaš, Lesya Mudri и Vladimir Prović.

Savjet uredništva: dr. sc. Oksana Timko Đitko (предсједница), Marijana Džudžar, vl. Vladimir Sedlak

Lektori: Marija Vulić (русinski језик), Andreja Magoč (хрватски језик).

Tiskanje potpomaže Savjet za
nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Naklada: 400 primjeraka

Редакция: Вера Павлович (главна и одвичательна редакторка), Агнетка Балатинац, Мануела Дудаш, Любица Гаргай, Леся Мудри и Владимир Пропчи

Совит редакцији: д.н.ф. Оксана Тимко Ђитко (предсједателька),
Марияна Джуџар, о. Владимир Седлак

Лекторе: Мария Вулич (руски језик),
Andreja Magoč (хрватски језик).
Друковане помага Совит за
национални меншини Републики
Хрватске.

15 роки од шмерци ДЮРИ ПАПГАРГАЯ

Дюра Папгаргай народзены 11. новембра 1936. року у Руским Керестуре. Ёден є з найвекших руских писательох, поет, прозни и драмски писатель, режисер, литеатурни критичар, антологичар и теоретичар литератури.

По законченю основнай школы першеше опредзел за физкультуру и ёден час робел як наставнік у школы. Студій югославянскай литературы на Філозофским факультету у Новим Садзе закончел 1964.

ЧЕСНЕ СЛОВО

Сто раз сом ше уж зарекал,
пришагал з меном мацери
же ані раз нє попатрим вецей на ню
кед войдзе на школски дзвери.

Сто раз давал чесне слово
же ей нігда не пошептам
ані о єдним питаню.

А якошик нє витримам.
Кед ю наставнік превола,
видзи ше ми: обраци ше цала школа
и шепта ей на пол гласа цала класа.

Та вец и я сам погажим
и пришагу и задати чесни слова

та ме уста сами зрадза
— вилеци зо мн€ лекция
ягод кулька зоз олова.

Кого инше на тим швеце
таки проблеми провадза
же го живот на грих жене.

Єдине ми поцешене
же уж нешка мода нова,
та таки и чесни слова.

року. У „Руским слове“ робел перше як новинар, а 1966. року постава главни и одвічательни редактор часопису „Шветлосц“.

За живота обявел 23 самостойни діла, автор є 17 драмских текстах, вецей монодрамах, направел 13 книжкі виборах и антологийах, прекладани є на велі други языки. Кельо познате, перши є европски Руснак з авторску книжку поезії по англійски, обявену на америцким континенту. Бул найплоднейши драмски писатель на руским языку як за старших так и за дзеци. Його драмски тексты прекладаны и на други языки, освоивали награды, а бавени су и медзи Руснацами на Горніцы, у Пряшове. Його робота на рижних польох литератури не осталася незамеркована, та є добитнік рижних припознаньох. Инициатор є и снователь Драмского мемориала Петра Ризнича Дяді у Руским Керестуре, Фестиваля монодрами у Новим Садзе, але и ідейни творитель, часто и директни организатор культурных манифестаций як Фестивал культуры „Червена ружа“, даке-дишнього Митинга поезії, „Костельниковой ешенні“...

Дюра Папгаргай умар 15. марта 2008. року, а поховани є 17. марта у Руским Керестуре.

Порихтала Лю. Гаргай

15 godina od smrti ĐURE PAPHARHAJA

Đura Papharhaji rođen je 11. studenoga 1936. godine u Ruskom Krsturu. Jedan je od najpoznatijih rusinskih pisaca, pjesnik, prozni i dramski pisac, reditelj, književni kritičar, antologičar i teoretičar književnosti.

Po završetku osnovne škole prvo se opredijelio za tjelesnu i zdravstvenu kulturu i jedno je vrijeme radio kao nastavnik u školi. Studij jugoslavenske književnosti na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu završio je 1964. godine. U „Ruskom slovu“ radio je prvo kao novinar, a 1966. godine postaje glavni i odgovorni urednik časopisa „Svjetlost“.

Za života obajvio je 23 samostalna djela, autor je 17 dramskih tekstova, većeg

ČASNA RIJEĆ

Sto puta sam se zarekao,
zakunuo majčinim imenom
da ju više nijednom neću pogledati
kad uđe na školska vrata.
Sto puta davao časnu riječ
da joj nikada neću šaptati
niti o jednom pitanju.
A nekako ne mogu izdržati.
Kad ju nastavnik prozove,
čini mi se: okrene se cijela škola
i šapuće joj u pola glasa cijeli razred.
Tad i ja sam pogazim
i prisegu i zadane časne riječi
pa me usta sama prevare
– izleti iz mene lekcija
kao metak od olova.
Koga drugoga na ovom svijetu
ovakvi problemi prate
pa ga život na grijeh tjera?
Jedina mi je utjeha
da je danas moda nova
pa su takve i časne riječi.

broja monodrama, napravio je 13 zbirk izbora i antologija, prevođen je na druge jezike. Koliko je poznato, prvi je europski Rusin s autorskom zbirkom poezije na engleskom jeziku, objavljenom na američkom kontinentu. Bio je najplodniji dramski pisac na rusinskom jeziku, kako za odrasle tako i za djecu. Njegovi dramski tekstovi prevodeni su i na druge jezike, nagrađivani su, a objavljivani su i među Rusinima na Hornjici u Prešovu. Njegov rad na različitim poljima književnosti nije ostao nezapažen te je dobitnik mnogih priznanja. Inicijator je i osnivač Dramskoga memorijala „Petar Riznič Đadi“ u Ruskom Krsturu, Festivala monodrame u Novom Sadu, ali i idejni tvorac, često i direktni organizator kulturnih manifestacija kao Festival kulture „Crvena ruža“, nekadašnjeg Mitinga poezije, „Kostelnikove jeseni“...

Đura Papharhaji umro je 15. ožujka 2008. godine, a sahranjen je 17. ožujka u Ruskom Krsturu.

priredila Lju. Harhaj

РЕСТРИКЦИЯ

Вше лем кнїжку, вше лем теку
од рахункох по язики.
Знай цалу библиотеку
од рамикох по рамики.

А вец ишце загадки:
почим нєшка кила меса?
Чи нам цукер надосць сладки?
Як спущую древо з леса?

З чим на плїтка вода грожи?
Хто нам муци историю?
Охабце ме, людзе божи,
ша и я мам рестрикцию!

ПІСМО ЗОЗ АФРИКИ

На адресу до Пештиki
сцигло писмо зоз Африки:
най ше першошколец Яни
випоручи
за полни вагон банани.
Знаме же не слуха брата,
мацери ніч не помага,
же одповеда оцови,
учиц не сце,
а то за нас роба драга –
даме за нъго
з бананами сто гордови.
Кед ше роба не зачера
до позавчера,
най ше пачи,
хтошка збере
аж му праскац буду гачи.

ЄДНА ДАЛЄКА ДЕРЖАВА

Ей, що єст єдна держава
дзе додня ніхто не става,
дзе вечар ніхто не лега,
дзе ше не умива глава,
дзе ше у лагових бега
по праху и по сцерняки,
з руку мача до солянки,
з пальцом ше до носа длобе,
з бичаком до ташки джобе;
дзе риби свой олей пию,
дзе браца без шестрох жилю,
дзе ше нохци не штригаю,
дзе ше зуби не чухаю
и старши дзецом здравкаю.
Закон таки там ше чує:
кажде най ше фодбалує,
а хто уж ма єдну главу
не муши исц на наставу;
ша мудрейши є од крави.
Ей, добре у тей державі!

А дзе же тата держава
дзе таки дзецински права?
Та до ней ше право прави
лем у поетовей глави.

Пречитали то Янкови,
не сце вериц.
Пошол аж гу поштарови.
Чи наисце пишу гевти

зоз Африки
же ше Яни
муши черац
за банани?

Поштар лем потвердзел з главу:
ти у праву.

Дума Яни:
та на чесц им їх банани,
да су зоз самого злата
волі слухац оца, мацер,
шестру, брата,
та так гвари поштарови:
врацце писмо же адреса
непозната.

RESTRIKCIJA

Uvijek samo knjigu, uvijek samo teku
od računanja do jezika.

Znaj cijelu knjižnicu
od korica do korica.

A onda još i zagonetke:
pošto je danas kila mesa?
Je li šećer dosta sladak?
Kako drvo u šumi pada?

S čime plitka voda prijeti?
Tko nam povijest muti?
Ostavite me, ljudi božji,
imam i ja restrikciju!

PISMO IZ AFRIKE

Na adresu u Peštiki
stiglo je pismo iz Afrike:
neka se prvoškolarac Jani
isporuči
za pun vagon banana.
Znamo da ne sluša brata,
majci ništa ne pomaže,
ocu odgovara,
učiti ne želi,
a za nas je to roba dobra –
dat ćemo za njega
sto buradi s bananama.
Ako se roba ne trampi
do prekjuče,
izvolite,
netko će nakupiti
da će mu se gaće trestu.

JEDNA DALEKA DRŽAVA

Ej, što ima jedna država
gdje niko rano ne ustaje,
gdje navečer nitko ne liježe,
gdje se ne umiva glava,
gdje se u lakiranim cipelama trči
po prašini i po trnju,
s rukom se umače u slanik,
s prstom čačka nos,
s nožićem torba bode;
gdje ribe svoje ulje piju,
gdje braća bez sestara žive,
gdje se nokti ne sijeku,
gdje se zubi ne peru
i stariji djecu pozdravljaju.
Zakon takav tamo glasi:
nek svi nogomet igraju,
a tko već ima jednu glavu
ne mora ići na nastavu;
pa, pametniji je od krave.
Ej, što je dobro u toj državi!

A gdje je ta država
gdje su takva dječja prava?
Ma njen se zakon kroji
samo u pjesnikovoj glavi.

Pročitali su to Janku,
on ne želi vjerovati.
Otišao je čak k poštara.
Doista to oni pišu
iz Afrike
da se Janko
mora trampiti
za banane?

Poštar je samo kimuo glavom:
u pravu si.

Misli sebi Janko:
neka su im na čast njihove banane,
i da su od samoga zlata
radije će slušati oca, majku
sestruru, brata,
te ovako kaže poštaru:
vratite pismo jer je adresa
nepoznata.

Путовац ТАМ и сцигнуц ГОЧ дзе

Кед сом наполнел седем роки, моя фамлелия (ту думам на маму и тату) надумала обявиц войну екраном. Кед сом то чул, не знал сом о чим слово, ані як ше мам чувствацац у вязи зоз тим.

Пошвидко сом дознал же нам ёден зоз наважнейших екранох, гевтот интернетски, послужи за плановане фамелиярных вилетох. Ведно ше дагваряме дзе пойдземе. Мама жада видзиц шицко (Як то вообше можліве?). Тато не сце вожиц друго (Не розумим чом? Ша вон наисце добре вожи). А я, поправдзе, не сцем исц нігдзе. Звичайно то закончи так же ше я лем вожим, и вожим, и вожим, док тато вожи, и вожи, и вожи. Мама шпи, и шпи, и шпи. Кед сом бул младши (не сцем повесц кед сом бул беба, бо барз не любим кед ми так дахто гутори) могол сом вижобрац паузу віше кед сом надумал и вшадзи дзе сом сцел. Недавно ми так гварели: „Ти уж вельки, нагей? Рушаме чим скорей же бизме сцигли, та ши ше вец там годзен одпочивац.“ Од чого най ше я одпочивам? Ша я лем шедзим и здумуєм важни питаня хто-ри поставим родичом, а док ше вожиме у авту, мама и

тато не маю дзе сцекнуц, та то идеална нагода же бим дознал гевто цо ше ніхто нікому не питал. На приклад, недавно сом ше им питал прецо ше бесконечне число не пише зоз числом, але зоз букву хтору не знам пречитац? Одвітовали ми же то знак. Зацихнул сом. Познейше ше им на вілсту опитам яки же то знак кед го не мам у своєй енциклопедії транспортних знаках и правилах?

Ідея була нащивиц ёден город и ёдну природу гоч дзе. Знам цо город. У городзе жиєм. Гевто цо сом не знал то же природа може буц барз красна. Кельо параметам, потераз сом бул лем коло 500 метери далей од обисца у леше хтори заклания мой город.

И так, кед ше не порихтам на час за вожене у авту, могло би ми буц барз допито. Прето и не сцем исц. Най ше розумиме, не любим нігдзе исц пре допитосц у авту. Можебуц би ми було легчайше путовац на автобусу або на гайзібану? Не знам. Звичайно путуєм на нашим авту.

Кед сом ше прешвечел же мама и тато не планую правиц паузи віше кед надумам, почал сом видумовац

власни паузи зоз єдним віреченьном: „Пишка ше ми!“

На тото віречене авто дораз става и маму на кратко вицагнє вонка. Теди ше розбегнем по першай пажици и починам таргац траву и зберац каменчки и дуц до лампащицох, шицко у істи час. Под каменчками найдзем и хлісті, и барз сом щешліви же зме станули праве ту. О пол годзини мама ме врача до дійсносци: „Мили, чи зме не станули прето же ци ше пишкано?“ Одвітуєм ей зоз обовязним ошміхом: „Гей мамо, але сом забул.“

У остатній час цошка досц путуєм. Кед бим ТАМ сцигол ДОРАЗ, не мал бим проблем зоз путованьом ГОЧ ДЗЕ. Можебуц сом у авту случайо охабел даєдну заботу хлісту зоз остатнього путованя? Чудно... шверби ме у задку лем кед дагдзе путуєм служей як 60 минути. Дзе тата иста хліста кед путуєм до оводи 60 секунди? Можебуц шпи? Ша йой... тото важне питане запаметам же бим ше опитал дідovi. Дідо бул ветеринар и зна одвити на шицки питаня о животињох. Баба була аптикарка и раз сом зоз ню бул у аптики у хторей робела. На дзверох сом людзом дзелел

числа за шор. Бул сом барз щешлїви и надумал сом же кед нарощнєм же будзем апатикар. Баба ми приповедала же ше векшина лїкох за апатику прави зоз рошлїнох. А рижни рошлїни можеме найсц у природи. Прето их будзем зберац на вилётох.

На вилёти тато ноши руксак зоз опрему, мац ноши облечиво, а я нє ношим ніч. Та аж анї шапку же бим главу защицел од слунка. Мац ю ноши кед ми затреба.

У єдним месце барз сом сцел най ми купя бависко. Нє же бим ше бавел з нім, але можебуц ми дакеди затреба на памятку. Тато гуторел же ми то нє траба, же лепшне най на памятку вежнем даяки красни каменчок и однєшем го дому. Од теди зберам рижни каменчки и складам му их до руксаку, най их ноши зоз шицку опрему. Цо му я можем, то його идея. А зоз каменчкох дома направим красни каменяр памяткох.

Шицки природи цо сом упознал маю квеце, тарву, животинї, прах и блато. Хижи и будинки у варошох у векшини исти або подобни. Кед зме у природи ест два можлівосци – вжац покровчик, єдзене и лабду, направиц пикник на пажици и

питац ше чом зме ище віше у войни зоз экранами або грабац ше по горох. Слово АЛ-ПИ-НИ-ЗЕМ знам розложиц на склади и барз ше цешим зоз тим. Нє важне же ми ище віше не ясне чом ми то важне. Кед ше грабеме по горох мама ноши зоз собу шицко, од игли по локомотиву, хтору тато вола сигурносна опрема. Можеш ше покалічиц, згориц на слунку або ше злекнуц од даякей животинї хтору ши по теди нє видзел и покалічиц ше од страху.

Потераз сом вецей раз ишол до горох и то ше ми пачи бо ше идзе през лес. У леше ше віше можу найсц рижни ствари: ридки квиток, незвичайни каменчок, гадзик шлєптац, конік або швицаци хробак. Кед видзеш зоз горскага леса, нараз ше найдзеш на верху хтори означени же биш знал же ши освоел єден природни верх. Мой потераз найвисши верх бул 1100 метери надморскай висини. Прешол сом го за 4 годзини. Мам 7 роки, 26 кили и високи сом 131 центиметер – кед уж записуєме податки, любим записац и свойо податки хтори ми значнейши од блишовей мачички Гиточки зоз хтору ище віше шпим.

Панонска морнарка

ЗАГАДКИ

То лєтни мешац кед ше жито коши, вельку горучаву у себе ноши.
(август)

Кед є крашне покошена на ней мож найсц надосц шена, а кед шено позбераю **бегай** дзеци вец (пажица)

Слунко кед швици вон це віше шлідзи, кед слунко зайдзе и вон нестане.
(цинь)

Жовтого є квела и віше слунко чека, за слунком ше обраца док го нє витлача.
(слунечнік)

Лю. Гаргай

ZAGONETKE

To je ljetni mjesec kad se žito kosi, veliku vrućinu u sebi nosi.
(kolovoz)

Kad je lijepo pokošena na njoj ima mnogo sjena, a kad sjeno s nje pokupe po njoj djeca onda trče.
(livada)

Sunce kad sija ona te prati, kad sunce zade ona nestane.
(sjena)

Žutoga je svjeta uvijek sunce čeka, za suncem se vrći dok se ne ovrši.
(suncokret)

Lj. Harhaj

ТЕРЕНСКА НАСТАВА ЛЕБО ЯК АНДРЕЙ ЗАДУМОВАЛ ОСТАТНІ ДЗЕНЬ ШКОЛИ

— Уффф, кеди уж раз забренка за конец тей годзини! Лем кед би уж раз почал тот розпуст! А ище маме и якушик теренску наставу! Голем кед бим лем знал же цо то за теренска настава?! — круцело ше Андрейови по глави док подопарти на руку скоро лежал на школскай лавки и незацикавено патрел раз през облак, раз на повалу учальні, здиховал од допитосци, а учительку ані не обачовал.

Кед нараз, учителька станула при його лавки, нагла ше подопарта з руками и сцих, але досц гласно же би чули и гевти около, опитала ше му — Тебе нє интересуе цо прি�поведам?

— Га? — лем цо нє спаднул зоз карсцеля од того як го учителька престрашела!

— Пребачце, знам же ше нє гутори „га“ алс „модлім“. Злекол сом ше, та сом ше сплетол, — пробовал ше вицагнуц, бо учителька сто раз гуторела же кед дацо нє чуеш лебо нє розумиш добре, гутори ше „модлім повторце, лебо лем модлім“.

Видзел же є у „гадней каши“, а нє жадал доставац даяки кари тераз пред конец рока, та пробовал одоброволіц учительку.

— Пребачце ми, думки ми дакус одблукали, бо лёдво чекам пойсц до баби и діда на розпуст. Непрерывно роздумуем цо ме там шицко чека. Знаце, учителько, вони биваю на валале и маю рижни животині. Любя их. У ніх вам як у зоологійнай загради. — З очми полніма надії же му пребачи „га“ висловівоване, и же нє мерковал на годзини, ужерал ше учительки до оч з найкрасшим ошміхом хтори могол намесціц на свой твары.

— Ей, Андрею, Андрею, думаш же лем ты роздумуеш о розпусту! — здихла учителька и носталгично ше и сама запатрела дзешка през облак. Алс швидко ше таргла и през франту пригражела Андрейови з пальцом — мушкин вітримац ище дакус, а вец шицки пойдземе на розпуст. Кед би ши пред тым лем кус лепше слухал, чул биш яки план за предостатні дзень тогорочного школскаго рока.

Андрей патрел на ню обчекуюци же предлужи и пове, алс вона гунцутски джмуркла, ошміхла ше и гуторела — пробуй одгаднун!

— Гм, — роздумовал з пальцом на чоле — віроятно думаце на тоту теренску наставу. Сигурно пойдземе дагдзе до леса, можебуц до Адіцы, та нам поуказуеце яки ест древа. Лебо можебуц до Вуковарскаго музею, а можебуц и до Етнографскай

збирки Руснацох хтора у Петровцох, — нагадовал и дораз предлужел — Не, до Петровцох сигурно нє, бо бізме мушели исц на автобусу. А чи нас можебуц нє одведзеце на Дунай? — пробовал випітац терен и дознац од учительки дзе ше ідзе. Знал же школа до хторей ходзел у Вуковаре ма якишик вязи з другими школамі коло Вуковару, бо уж приходзели до іх школи, але не знал цо учителька надумала.

— Можебуц нам приду даяки школяре зоз другей школы, та нас одведзеце на сладоляд — виштреліл як зоз дзела, бо би му праве таке дацо одвітовало.

— А тебе лем того на розуме?! — покивала з главу, як кед би и обчековала таке дацо од ньго.

Жуброт у учальні бул знак же нє годна уж длugo тримац Андрея „на игло“ и же лем цо не вибегло дакум. Школьяре ше поціхи хіхотали док ше Андрей трапел же би потрафел дзе то пойду наютре.

— Требало лем слухац, та биш тераз знал — гуторела и указала другим школяром най буду ціхо док Андрей одгадуе.

— Шшиш, — пробовала их умириц, алс уж було таке напарте же школьні аж поскаковали од лавкох, бо нє могли дочекац повесц дзе ше ідзе.

— За початок, мушим ци повесц же ідзeme на автобусу. Цо думаш дзе?

— Віроятно до даякаго музею — гуторел Андрей.

— Не. Пробуй далей. Ниа, найци повем же идзeme до валалу, але не до музею.

— Гм, веџ вироятно дагдзе на даяке польо. То ми ані не таке цикаве, я знам як випатраю жито и кукурица бо ми то оцец вше указує док на авту преходзиме коло польох, кед идзeme до баби и діда.

— Знова погришно. Не идзeme на польо.

— Йой, учителько, не трапце ме тельо, не можем потрафиц — круцел ше Андрей на своім карсцелю, чекаючи же му дахто пошепта, кед уж учителька не сце повесц.

Але шицки ше лем хихотали и з руку скривали уста же би им не вибегло.

— Идзeme до ёдней баби и ёдного діда. Маю полни двор живини, а баба обещала же направи череги.

— Знаце учителько, МОЯ баба прави найсмачнейши череги, а вона и дідо маю полни двор живини, могли зме до ніх пойсц, а не там до якихшик „діда и баби“, — гуторел Андрей кус увредзени же там якашик друга баба будзе правиц черегі, а вон прешвечени же не буду таки добри як у його баби.

— Ша, до твоіх и идзeme — гуторела учителька. Конечно цала класа оддихла, бо ше шицки уж ледво стримовали же би не „висолели“.

Почали шицки нараз припомедац и випитовац ше Андрейови цо шицко його баба и дідо маю.

А Андрей цали важни спод ока и з ошміхом попатрел на учительку, прешвечени же му пребачела же не мерковал на годзини, почал толковац

чого шицкого ест у бабовим и дідовим дворе, а череги хтори баба прави, ей, нет сімчнейших на цалим швеце!

Агнетка Костелник Балатинац

ЛАСТОВИЧКИ

Прилেтели ластовички,
здалеко краю,
направили себе гнізда,
у хліве при гаю.

Гнізда себе вони звили
зоз трави и блаты,
же би у ніх виховали
мали ластовчаты.

Недалеко рика бистра,
за ню шицки знаю,
там ластовки воду пию
у ней ше купаю.

Ластовчата кед одросли
и август припека,
на драгу су порихтани,
Африка их чека.

Любница Гаргай

LASTAVICE

Doletejle lastavice
iz dalekog kraja,
napravile sebi gnijezda
u štali kraj gaja.

Gnijezda one sebi sviju
od blata i trave,
da bi tamo otrhanile
lastaviće male.

Tu je blizu rijeka bistra
za nju baš svi znaju,
tamo laste vodu piju
u njoj se kupaju.

Lastavići kad odrastu
ljetna je pripeka,
tad je jato na put spremno
Afrika ih čeka.

Ljubica Harhaj

OD ŠKOLE I KNJIGE

Božidar Timotijević

Kad smo bili mali
bili smo bez briga
Živjeli smo sjajno
bez škole i knjiga.

A kad netko raste,
rastu s njim i brige,
sad su naše brige,
naše školske knjige.

Od škole i knjige
nema veće sreće
svako slovo naučeno
procijjeta k'o cvijeće.

*Priredila
Andreja Magoč, prof.*

ОД ШКОЛИ И КНІЖКИ

Божидар Тимотијевић

Кед зме були мали
були зме без бригох
Жили зме крашне
без школи и кніжкох.

А кед дахто рошне,
рошню з нім и бриги,
тераз нашо бриги,
нашо школски кніжки.

Од школи и кніжки
нет векшого щесца
кажда буква научена
розвітане квеца.

*Порихтала
Andreja Magoč, prof.*

КРЕАТИВНИ РОБОТНІ ПЕТРОВСКИХ ШКОЛЯРОХ

Школяре 3. класи

Кед ше добре и досц науча поняца з темох овоци, лакоткох, прибору за єдзене, а вец и значене діесловох як цо умиц, нарезац, поджамиц, зомлец, розмишац, загнесц, натрец, шулькац... школяре порихтани за роботню правеня даяких лакоткох. Понеже векшина школярох люби банини, млети кекси и натарту чоколаду, бананово кульки швидко були поскладани на тацночкох. При правеню обо-

вязно наглас вигваряли діеслово за роботу хтору робя, а вец шлідзела найсмачнейша часц роботні – коштоване направеного. На шлідуюcej годзині векшина школярох ше похвалела же бананово кульки направели и дома, та приемно несподзивали родичох, шестри и братох.

Школяром 4. класи, як найстаршим у петровскай школі, попачели ше ножніч-

Школяре 3. класи

Школяре 4. класи у »кутох«

ки, игла, цверни, шлинфул, та зоз мацерових, оцових або своїх тексасовых панталонах хтори не ноша, надумали пробовац зошиц »куту«. Же би то було цошка окремне, кожди школяр на кишенку нарисовал дацо и вишил. Було ту досц роботи, алє кед облекли тото цо вишили и зошили, забули кельо раз ше з иглу уджобли.

Наталия Гнатко

ПЕРША ПРИЧАСЦ У ПЕТРОВЦОХ

Єдна з найрадосніших подійох у живоце кожей парохиї то Перша свята причасц. Того року у грекокатоліцькій парохиї Покрову Пресвятей Богородици було шейсц першопричашнікох. Пейцме хлапцы и єдно дзвіче. Андрея, Андрей, Борис, Дориян, Роберто и Филип през цали ше рок рихтали за тоту, у їх живоце барз святочну подію. Приріхтоване за Першу причасц то динамічни час исто так як и тренинг, або проба. Дакеди іздзе глатко, а дакеди нє, але ше нігда нє одступюе.

Окрем виронауки у школи, приріхтоване за Першу причасц нас тренира и у практичнай церковносци – у зоживованю зоз парохияльну заєдніцу. Ту парохиялна виронаука / парохиялни катихизис (*župska kateheza*) од велькай важносци. Учи-ме ше внедзелю и на вельки

Памятка на Першу причасц

швета приходзиц до церкви и активно участвовац у Служби Божей. Упознаваме прецо одредзене швето значне за наш вирски живот, або яке значене дзепоедней пречитаней Евангелиі за нашу християнскуаждодньювосц. Повязовали зме тиж и одредзени народни традицій

котри ше розвили коло векших шветох або одредзеного літургійного часу.

Окреме важни час приріхтованя за першопричашнікох бул и Вельки пост, а тиж и сами дні швета Пасхи. Тото швето незаобихона часц евхаристийней бутносці Церкви.

Ведно з родичами поріхтали зме и гевто практичнене: оквицеля церкву, нашли фотографа, поріхтали ше зоз Св. споведзу, а вец зме внедзелю, 14. мая 2023. р. на Служби Божей на 10 годзин радошне шветковали.

Як нам крашнє и торжествено було можеце заключиц зоз наших сlicoх.

Першопричашніки зоз петровским парохом

о. Владимир Седлак

Prva pričest u župi Krista Kralja u Vukovaru

U nedjelju 28.05.2023. u 11 sati u župi Krista Kralja slavljen je blagdan Duhova. Blagdan Duhova obilježava silazak Duha Svetoga na apostole, 50 dana nakon Kristova uskrsnuća. Apostoli su ispunjeni Duhom Svetim počeli govoriti drugim jezicima te su na taj način mogli razumjeti ljude svih naroda i jezika. Njihova misija bila je propovijedati Evandželje svim narodima. Svi narodi koji su prisutni u crkvi, iako se razlikuju jezikom i kulturom, slušaju istu poruku Krista i isповijedaju istu vjeru. Kroz molitvu naše se srce otvara i tada se Duh Sveti može nastaniti u njemu. Još smo radosniji jer je osim blagdana Duhova slavljena i prva sveta pričest trojici naših mlađih župljana.

Prvu pričest primili su Theo Horvat, Lenny Horvat i Petar Semenjuk. Kroz godinu su vrijedno učili i polazili vjeronauk kod časne sestre Hrizante kojoj su dječaci na kraju liturgije zahvalili uz cvijeće i prigodne darove. Prva pričest ima svoje posebno značenje, tada se prvi put pristupa sakramentu pomirenja (ispovijedi) i prvi put pristupa euharistijskom stolu te se u pričesti blaguje tijelo i krv Kristova. Dječaci su po završetku liturgije izrecitirali i otpjevali nekoliko pjesama te razveselili sve prisutne.

Marija Zakaljuk

Vjernici u crkvi Krista Cara Vukovar

Prvopričešnici s časnom sestrom koja ih je pripremala za Prvu pričest

ПЕРША ПРИЧАСЦ У МИКЛОШЕВЦОХ

У миклошевской церкви Рождества Пресвятей Богородицы, 11. юния, Першу причасц прияли тројо першопричашињи, хори ше за туто подију духовно рихтали на годзинох виронауки. Службу Божју предводзел миклошевски парох Роман Ступљак, котри першопричашињем на памятку на тот значни дзень подаровал пригодни дарунки. После Служби Божјей бул традицийни обход коло церкви. Дзивчата руцали квеце опрез паноца, а хлапци ношли лелиј котри симболизую нєвиносц, чистоту и любов.

Леся Мудри

Першопричасніки Лука Мудри, Рахела Красник и Андрей Хома

Лавиринт и християнство

Лавиринт геометрийна форма котра од давних часох була интересантна людзом. З часом туту форму виражаваня прилапели и християне. Найстарши зачуваны християнскі лавиринты походзі з 324. року и находзі ше у руинах ёднай церкви у Алжиру.

Нешка найпознатшы лавиринт зоз катедралы у Шартру, у Французкай зоз 1320. року. На тисячі лавиринтох прыкрашую церковны будынкі, дворы, манастиры. Закрученосць, зложеносць и унапряменосць лавиринтовей драги за нас християнох предстаўляю гледане Бога у наших жывотох. Намагаме ше одкрыць смисел и способ вітвортованя нас саміх у тым швеце.

Лавиринты ше у цэрквох вірабляли як мозаік зоз цегелкоў або каменя, а були вірабяны и у дварох манастирох, найчастейшы у комбінацыі рижніх декоратыўных рошткіх. Дражка лавиринту була узка и наменена лем ёднай особі, бо ходзене праз лавиринт индывідуална (пo-єдинечна) активносць. Вона ше вітвортовала у ціхосці и медытациі/роздумованию. Ридше, але було и того, же ше насампредз праз даёдні будынкі праходзело як праз лавиринт.

Зоз часом тата форма духовнага віражаваня напушчена, але лавиринт и нешкада цікави людзом. И мы тут предкладаме лавиринт гледаны драги до церкви. Вонам поручуе найсць драгу до дому Божему и у чаше летнага одпочывку котры пред нами. Чи зме на морю, чи у бабы, чи дагдзе на вілітсу, церкви вішадзі ёсць. Правда, дакеды ю треба дакус и погледаць, але вішліяк же ше до неё годно дойсць. Не забудзмез ше помодліць у чаше одпочывку. Жадаме шыцким красни лестні час!

о. Владимир Седлак

ЕРАСМУС +

Петровски и вуковарски школяре настави руского јазика од 1. по 4. класу

Школяре од 1. по 4. класу зоз Подручнай школи Петровци и матичнай ОШ Антуна Бауера Вуковар, хтори иду на наставу руского јазика и култури, 8. мая наступели на културней програми з нагоди приходу госцох зоз Ерасмус+ просекту, у хторим участвују школи зоз Греческай, Шпани, Турскай, Румуни, Мадярской и Горват-

скай, а то праве наша школа хтора того тижня була домашня. Школяре одтанцовали венчик руских народних танкох и одшпивали руску народну шпиванку »Ти шугаю, шугайчку«. Порихтали их учительки Наталия Гнатко и Тетяна Кочнева. У поради з учительку Наталку, порихтали бабку у руским народним облечиве, та ю одлучили подаровац госцом з Мадярской, понеже и там жиу Руснаци. З привитни ма словами на мадярским и руским јазику, Магдалена Барна, школярка 2. класи, бабку уручела учительки з Мадярской. На достатим дарунку учителька з Мадярской ше барз приемно несподзивала и щиро шицким подзековала. За туту нагоду дзецинске руске народне облечиво школяром дзечне пожичело Дружтво »Руснак«.

Наталия Гнатко

Бабка у руским народним облечиве подарована учительки з Мадярской

ДОКУМЕНТАРНИ ФИЛМ

Пияток, 26. мая, петровску школу нащивел Тибор Дюрдев, студент другого рока дипломских студийох Филозофскога факултету зоз Загребу, хтори у рамикох своєй дипломскай роботи зніма документарни філм, а у котрим предвидзел и нащиву настави руского язика и культуры у Петровцох. На истей, зоз присутносцу авторкох Еугенії Врабец и Ивони Гнатко, представена троязична сліковніца »Колеса«/»Kotači«, хтора праве и перша руска сліковніца у Рэспублики Горватской. О чим будзе и цо шицко будзе у документарным філме, дознаме ище того року.

Наталия Гнатко

Студент Тибор Дюрдев зоз петровскими школьнарами и авторками сліковніци

ДЗЕНЬ ОПШТИНИ БОГДАНОВЦІ

Дора Гречешин и Лунафрея Тиркайла одшпивали »Любичицу«

Наступ дзецінскай шпивацко-танечнай групи Дружтва »Руснак«

З нагоды Дня Општины Богдановци и Дня бранітельох Богдановцох, а хтори того року отримани 5. мая у Петровцох, у Доме культуры отримани и шветочны концерт культурных здруженьгох з подручна Општины. Наступели КУД »Якім Гардик« Петровцы, »Руснак« Дружтво Руснацох у РГ зоз шедзиском у Петровцох и КУД »Селянска злога« Богдановци. Спред Дружтва »Руснак« наступел його подросток »Голубчатка и голубки«. За туту нағоду, пооблеканы як и віше до дзецінскага народнага облечыва панонских Руснацох,

наймладши члени Дора Гречешин и Лунафрея Тиркайла представили ше з писню »Любичица«, а група »Голубки« одшпивала три писні, два народны »Ша ми тадзи преходзели« и »У градочки шалата«, та облюбену новокомпоновану дзецінску писню »Гол«. Дзечі порихтала учителька Наталия Гнатко, а матрицы профессор Даниэл Служек. После наступу, на школскім дворе була смачна вечера хтору порихтали ловаре ЛД Єлен Петровцы

Наталия Гнатко

ДЗЕНЬ БАВИСКОХ У МИКЛОШЕВЦОХ

У рамикох означована Дньох Општины Томповци, 17. мая у Миклошевцах отримани Дзень бавискох и Дзень бранітэльюх. Організаторе – Дружтво нашо дзеци Миклошевци и Здружене бранітэльюх Општины Томповци – одлучели же тоти два подїї найлепше означыц през заедніцке дружене и бавене дзецеах и одроснутих. У Будинку культуры у Миклошевцах позбераля ше дзеци и одроснути з подруча цалей општины. З дзецими пришли родичи, баби и дідове, та ше аж и вони уключели, и прешвекели шыцких же за бависко ніхто не стари. Кажде себе могол найсц активносц по дзеки. Док ше старши картали, бавели столни тенис, шах и пикадо, младши ше забавяли зоз рижними дружтвени-

Буду пуканки!

Велі пробовали руцац подкови

И старши бавели дружтвени бависка

ма бависками. На трави опрез Дома культуры найсхопнейши ше змагали у руцаню подковох, а наймоцнейши у прецагованю штранга. Побиднікох ше не выберало, бо главни мото бул: „Не важне победзиц, але ўчаствовац и забавиц ше“.

Того дня дзеци достали окремни дарунок: прыватни подніматель Марио Шарчевич зоз Берки Дружту Нашо дзеци подаровал апарат за пуканки котры виво-лал вельку радосц при наймладших.

Леся Мудри

Хто моцнейши

РИМЯНС У ЧАКОВЦОХ

Дзень Основнай школы Чаковцы того року означени 19. мая през дружене родичнох, дзецеох и учительох, чо уж постала традиция. Тема Дня школы була „Римянс“, а за тото ще прирхтовало даскельо мешаці. На годзінах подобовей и технічнай культуры школьніе правеі щиты и мечі, на наставі історії рыхтали питаня за бависко Ризик, члени школьнай склады шили и украшавали туники и плеці ловорово венци. На сам дзень присутним були представены рижні змісті. „Римянс“ ше под руководством наставніка Младена Сосича прешыйтады през валал, а потым опрез школы присутним представеі борбу римскіх легіонераох. Попри тога були отрыманы роботні правеня римскай

Борба Римянох

Цезар Владимир Мишленович и центурион
Младен Сосич

судзини, фризурох того часу, штрелянс зоз стрелу и паридю, историйни Ризик, могло ще коштовац традицыйне ёдло старых Римянох.

Школьніе нізших класох зоз родичами мали забавны змаганя: накармиц з пудингом ёден другого зоз завязаніма очми, прибывац гвозді, очисіці кромпій, наципац древа. Општина за наймладших наручела тобоганы за скакане же би им тот дзень бул ище интересантнейши.

Леся Мудри

Хто схопнёйши, мама чи тато

Штафетны бависка

ДОЗНАЙМЕ ВЕЦЕЙ О РУСНАЦОХ

Вяза Руснацох и Билих Горватох

Же би дознали веци о живоце людзох у прешлосци и о вири Руснацох, школяре 3. и 4. класи котри ходза на наставу руского язика и култури у Старих Янковцих, 3. мая з учительку Лесю Мудри нащивели Етнографску збирку и грекокатоліцку церкву у Петровцих. У Етнографской збирки их дочекал секретар Союзу Русинох Звонко Костелник, преведол их през просториї старей хижки и виприповедал о веліх експонатах. Потим дзэцы нащивели петровскую церкву. Паноцец Влад-

У скрытих церковных просториах вельо цикавого

димир Седлак, през приповедку прилагодзену їх возрасту, школяром приповедал о грекокатоліцкай вири и окремносци восточного обряду.

О даскелью дні, з нагоды Дня Руснацох у РГ, часц зоз наученого на годзинах руского язика и култури, школяре 4. класи Давид Ягица и Лукас Матиесвац одлучели подзеліц зоз своіма колегамі. З помоцу учительки Лесі Мудри, на класней годзині вони своій класи представілі Руснацох и виприповедали им о юх прешлосци и култури.

Школяре указали вельку зацікавеносц за рускі язік и писмо, пробовали чытац и прекладац єдноставни рускі слова, поровновали их зоз горватским и другима славянскими языками. На концу годзині дзэцы научели старе дзецинске бависко „У мнє черчи злато“, у котрим наисце ужывали.

Леся Мудри

У нащиві Етно-збирки Руснацох

ЖУПАНИЙСКА СМОТРА ШКОЛЯРСКИХ ЗАДРУГОХ

Гоч школярске задругарство звон-канаставна активносц, заш лем є важна часц наставнаго процесу. У задругох школяре здобываю знане, роботни звікнуца, развіваю заєдніцтво и поднімацки дух. Велі основни и средні школы маю задруги, а найактивнейши представляю свою работу на смотрох школярских задругох.

Тогорочна Жупанийска смотра школярских задругох Вуковарско-сіримскай жупанії отримана 26. мая у Штитару. На смотри ше представела 21 задруга, а медзі німа и „Ябуковац“ Основнай школы Чаковци. Задругу представіли активны члени: Ніколіна Бучко, Ніка Вулич и Владимир Мишленович зоз водітельку Лесю Мудры. Як практичну работу „Ябуковцы“ таго року приказали як направіц швічку у формі ружі, а іх штанд у мецней конкурэнцыі завжжал високе 4. место. Вінчусме им и жадаме им и надалей велью успіху у работі!

Леся Мудры

Задругарки правя десерты за Дзень школы

Предайна вистава за Дзень Општины

Представянне штанда

МОЯ МАЦ

Моя мац ма желени очи и длагоки чарни власи. Помага ми у ученю. Любим кед ме чеше и прави ми фризуру. Моя мац за мене найлепша.

Марина Сегеди, 4. класа, Петровци

МОЯ МАЦ

Моя мац ма кандрости власи и желени очи. Вола ше Таяна. Барз любим свою мацер прето же є добра и помога ми.

Уна Губица, 4. класа, Петровци

МОЯ МАЦ

Моя мац вола ше Драгана. Ма белави очи и длагоки власи. Любим ю прето же є добра и вше нашмейна. На Дзень мацери подаруем ей красне пахняце квеце.

**Александра Аризанович,
4. класа, Петровци**

МОЯ МАЦ

Любим кед мац при мене, а найволім кед ми напражи палачинки з маджуном. Вона ма даганово власи и белави очи. Любі сец гереги и шейтац ше з нами и з нашим псом Реом. Моя мац, мойо слунко.

Алана Тиркайла, 4. класа, Петровци

МОЯ МАМА

Барз любим свою маму. Вола ше Саня. Ма красни даганово очи и цепли ошміх. Вона ше стара о шицких нас.

Денис Филипович, 4. класа, Петровци

ВЕЛЬКА НОЦ

Тидзень пред Вельку ноці почали зме з приріхтованьем у доме. Написали зме велько писанки и офарбели зме их на

червено, желено и белаво. Наисце их було велько и були барз красни. Наисце нам ше удали. Велька ноц то найвекше християнске швєто у року. Идзе ше до церкви на Службу Божу, швеци ше паска, здравка ше з вельконоцним привитом »Христос воскрес«, а одвитуе »Воистину воскрес«.

Ален Еделински, 8. класа, Петровци

ВЕЛЬКА НОЦ

Велька ноц то найвекше християнске швєто у року. За Вельку ноц ше швеци паска. Ми до вельконоцней кошарки кладземе хлеб-паску, шунку, колбасу, писанки, сирец, цибулю, а з масла направим баранче. Мотивы на писанки маю своё значение и меню, як то Осана, сину Давидов, Марийово слизи, кантар, грозно... Мене найоблюбленша писанка то писанка Слунко. Традиціональни писанки при Руснацох пишу ше з воском и з кичицу. На други дзень Велькай ноцы легінс обліваю дзівкі, хлопі жени, а на треци дзень дзівкі и жени обліваю легіньох и хлопох. Шицко то спада до вельконоцных народных обычайох Руснацох.

Ана Еделински, 8. класа, Петровци

ЧУДЕСНИ ШВЕТ

Жирафа пие воду

САВАНА

- 1) Гепардов длугоки хвост помага му при отримованю ровноваги кед нагло скруцує.
- 2) Нет два зебри з истим розпорядком смужок. Смуги ёй служа же би збунели неприятели. Зебра шпи на стояцо.
- 3) Жирафа кед пие воду, пре свою висину, муши барз розшириц ноги же би могла пиц, але векшину води жирафа достава прей' лісца котре поє. Язик ёй длугоки 45 центиметри.
- 4) Леви одпочиваю коло 20 годзини на дзень (а дзень ма 24 годзини). Левови ғрива почина роснуц кед наполні 3 и пол рока.

Лес

- 1) Белави морфо мотиль жиє коло 115 дні. Розпон розширених кридлох му прибліжно од 12 по 20 центиметри.
- 2) Найвекши мотиль на швеце то мотиль краліц Александри. Тота файта мотиля жиє на острове Папуа Нова Гвінея. Розпон кридлох му кус векши од 25 центиметри. Жиє коло 3 мешаци.
- 3) Запах коалового диху пахнє на бомбони процив кашлю: пахнє на еукаліптус, чий лісце коала ё. Коала найвецей часу препровадзус на древох на котрих ё лісце, а кед муши найсц древо дзе ест веций лісца, теди преходзи на друге древо.
- 4) Горили правя гнізда у котрих шпя. Мали горили правя гнізда на древох, а вельки на жемі.

Найвекши мотиль на швеце

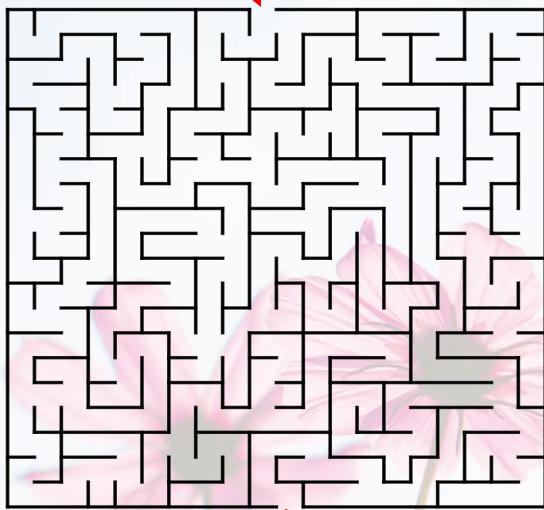
Пустынська скочимиша

ПУСТИНЯ

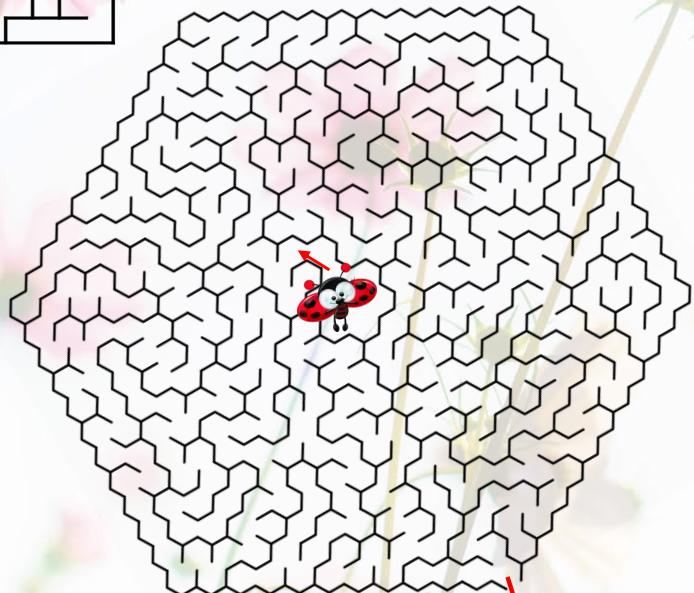
- 1) Ёст 2 файти ғамилох: ёдна ма два герби, а друга ёдну гербу. Ғамила ма густу шерсц котра ёй служи як зашита од слунковых зарох, а функционує як слункобран на плажы: ғамиловей скори оможлівює цинь.
- 2) Меркати (lat. Suricata suricatta) ше слункую: кажде рано стоя на слунку же би ше зограли. Даёдни меркати у ғрупи маю улогу стражара, та дзвигню узбуну спозорююци других меркатох же неприятель блізко и же ше треба склоніц до своеї дзіри.
- 3) Пустынська скочимиша (lat. Dipodidae) ма длугоки задні ноги котри ёй помагаю кед скака, а предні ноги ёй барз кратки. Длугоки хвост ёй помага у отримованю ровноваги кед скака. През дзень хладзи ше у своей дзіри, а вец през ноц виходзи до пустыні

(жридло: енциклопедия за дзеци)

ЗАБАВНИ БОКИ

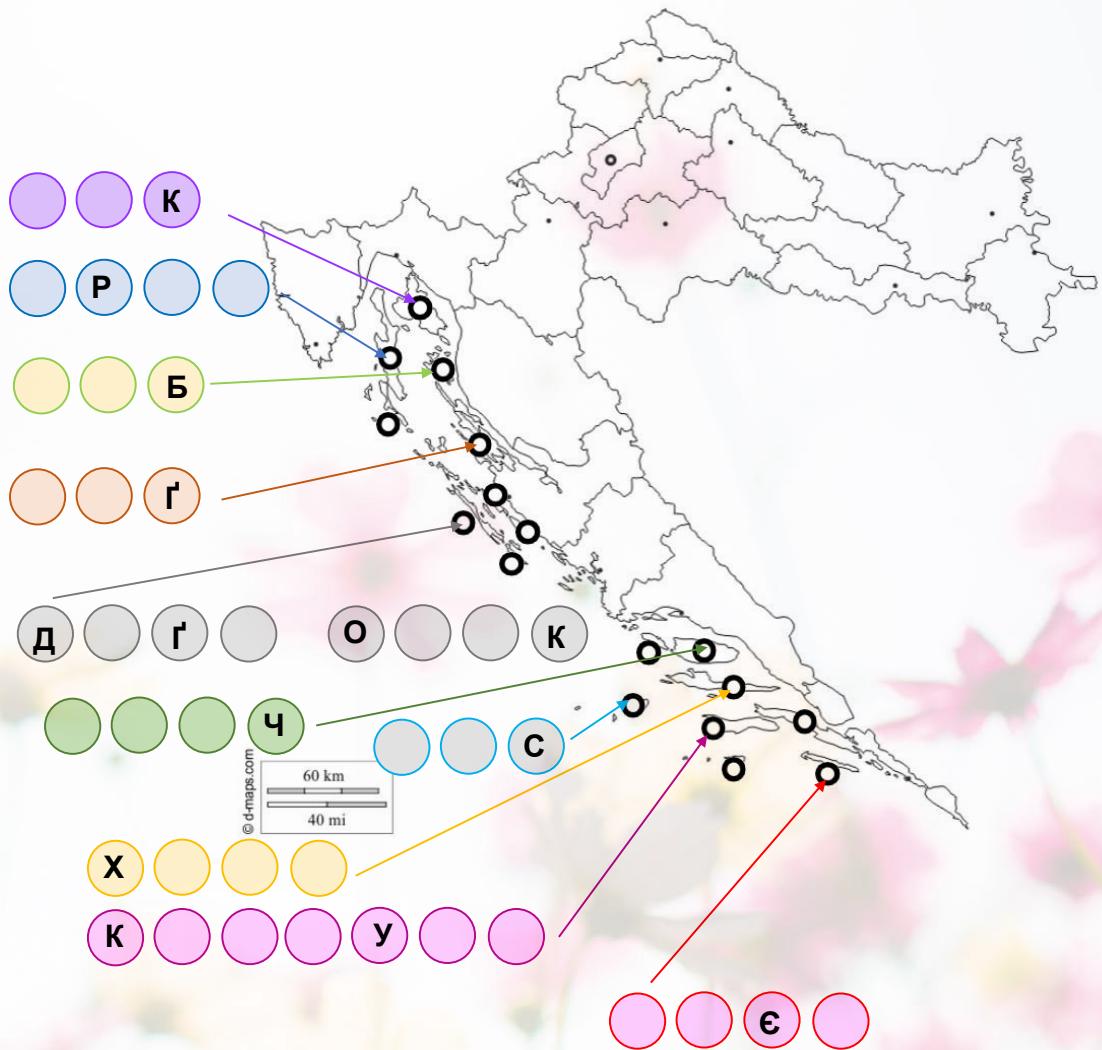

Найдз виход зоз
лавиrintох!

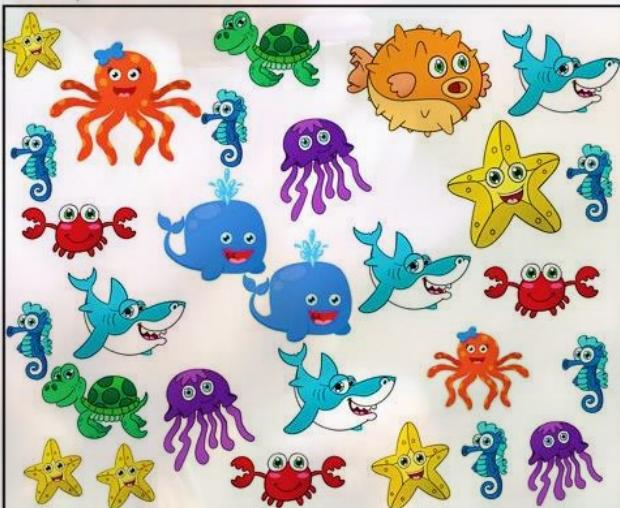
ДЗЕШЕЦ НАЙВЕКШИ ГОРВАТСКИ ОСТРОВА

Пред тобу означени 10 по поврхносци найвекши острова у Горватской. До круг'ох допиш одвитуюци букви, же би назви островох були точни.

Найдз 10 разлики!

	②		○		○
	○		○		○
	○		○		○

Розчишлі морски животині. До круг'у коло файти морской животині напиш кельо их єст у тей файти.

ПАЙТАШЕ

Кельо ише
Заячуку,
вистал
сом!

Ниа,
сцигли
зме!

На пляжу зоз
лём ёдним
карсцельом за
лежане?! Не
розумим!

Годзину
познёйше...

Як то же ши не у воді?
Ша ти коритнявка!

Єст веций файти
коритнявкох. Я не
любим воду.

Ша вец не будзеш лежац на жемі.

Автор стрипу Ивана Бики

Л	Є	Т	Н	И	О	Д	П	О	Ч	И	В	О	К	А	С
Г	П	А	Ж	И	Ц	А	Є	Н	Є	Р	У	М	В	И	Л
О	З	И	В	И	К	Е	Н	Д	И	Ц	А	Г	Д	Є	У
Р	А	Х	П	Ь	Л	И	Т	Ш	О	Р	У	З	Т	Я	Н
у	Х	Ш	Л	И	Ч	А	М	Е	Ц	С	И	Н	Д	К	К
Ч	О	Є	В	А	Н	О	Л	С	Т	В	А	А	К	А	О
А	Д	Н	И	Ц	Д	Є	И	А	Г	Н	Л	И	Л	Б	В
В	С	А	Т	И	О	О	К	Д	О	А	Г	А	А	А	О
А	Л	Т	Р	Н	П	Ч	К	Ц	В	О	П	В	Б	К	О
К	У	Й	И	Ь	О	А	Ц	Т	Ь	О	И	И	Д	О	К
П	Н	Е	К	В	Д	О	А	Н	О	С	Р	О	А	Ч	У
А	К	Ш	А	О	В	Ж	У	Ч	К	И	В	Е	О	О	Л
Ш	А	Л	В	О	О	С	А	А	К	Я	Р	А	З	Т	Я
Е	Ц	Е	В	К	Е	Т	У	Н	Т	И	В	К	З	О	Р
П	Л	И	Т	В	И	Ц	К	И	О	З	Е	Р	А	П	И
Я	Д	Р	А	Н	С	К	Е	М	О	Р	Й	О	Т	И	Ж

АВГУСТ
БАВИСКА
ВИКЕНДИЦА
ВИТРИК
ВОДА
ГВІЗДИ
ГОРУЧАВА
ЖАТВА
ЖИТО
ЗАХОД СЛУНКА
ЗАРЯ
КАЛАП
ЛАБДА

ЛАВОЧКА
ЛАДЯ
ЛІТНА НОЦ
ЛІТНИ ОДПОЧИВОК
МУРЯНЄ
ОВОЦ
ОЗЕРО
ОСА
ПАЖИЦА
ПИПИНЄ
ПЛИТВИЦКИ ОЗЕРА
ПОТОЧОК
РИБА

РОЗКВІТНУТЕ КВЕЦЕ
РОШТИЛЬ
СЛУНКОВО ОКУЛЯРИ
СОН
СУНЬОГИ
ХЛАДОК
ЦИНЬ
ЧАМЕЦ
ШАПКА
ШЕЙТАНЄ
ЯДРАНСКЕ МОРЙО

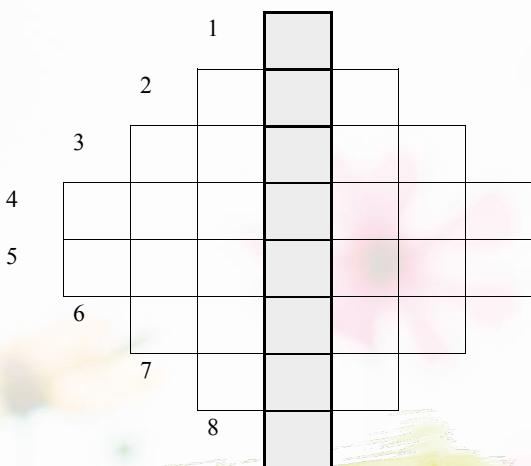
Лю. Гаргай

Кед найдзеце задани поняца, дастанеце друге меню нашого руского маляра и поэти Владимира Провчия

Даскельо интересантносци о ягодох:

- Ягода ёдина овоц хтора ма нашене з вонкашнього боку плоду;
- Кажда ягода просеково ма коло 200 нашенка;
- Ягоди спадаю до фамилиі ружох. Кед попахаце іх черяк, вон пахнє исто як и плод;
- Ягода вецейрочна рошліна и дава плоди пейц роки;
- У Белгії ше находит музей пошвецены ягодом. У тарговини хтора ше находит у составе музею можеце купиц велі продукты зоз ягоди, од маджуну по пиво зоз смаком тей овочи;
- У античним Риме думали же ягода барз ліковита. Хасновали ю за лічене депресії, нэсвидомосци, каменкох у покруткох, запаленя гарла;
- Ягоды зменшую ризик од шерцових охореньох;
- Тата овоц ма мало калорій, але велью витамину Ц, Б6, К, влакна, фолней квашніни, калиюму и аминоквашніни;
- Ягоды маю досц нитрати хтори злєпшую прецек креви и оксигену до мускулох;
- У Америки Калифорния найвекши продуктователь ягодох, чо виноши прейга 900 милиони кили рочнє;
- Кед туту овоц нё думаце такой ёсц вец ю не умиваице, але такой ю положце до фрижидеру.

1. Португалия
2. Место дзе ше одбыва судзене
3. Мено горватскаго поета Густава Матоша
4. Буц хори
5. Неокрасане стебло
6. Чловек хтори добре видзи
7. Индустрія нафти
8. Осма буква рускай азбуки

О	К	У	Л	Я	Р	И	П
П	С	Л	Є	Т	Н	А	Є
Л	Л	И	И	О	Л	Д	Ж
Ї	У	П	Р	М	О	П	Е
В	Н	Ч	А	Е	И	А	Р
А	К	В	О	К	Н	Л	Б
Н	О	Й	Р	О	М	А	О
Є	Є	Н	А	П	У	К	П

1. МОРЙО
2. СЛУНКО
3. КУПАНЄ
4. КАЛАП
5. ОКУЛЯРИ
6. ПАЛМА
7. ПОБРЕЖЄ
8. ПЛІВАНЄ
9. СИРЕНА

Кед найдзеце тоти дзевец поняца вязани за лето, достанеце ище ёдно.
Рашене: П; суд; Антон; хоровац; балван; окати; ИНА; е.

Рашене: летні однотиков

У шывих польох: Одход на драгу и врацане дому, може буц службово, туристичне и подобне.

Рашене: П; суд; Антон; хоровац; балван; окати; ИНА; е.

Лю. Гаргай

Лю. Гаргай

Алана Тиркайла 4.кл., Петровци

Александра Аризанович, 4.кл., Петровци

Ана Надь, 1.кл., Вуковар

Ана Топич, 5.кл., Стари Јанковци

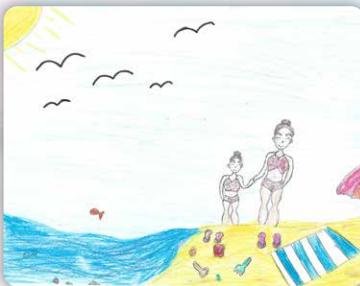
Андреа Иван, 3.кл., Петровци

Борис Шовш, 3.кл., Петровци

Марина Гарди, 1. класа, Петровци

Виолета Кудри, 3.кл., Петровци

Владимир Мишленович, 8.кл., Миклошевци

Давид Јагица, 4.кл., Стари Јанковци

Даниел Бабинчак, 8.кл., Миклошевци

Денис Филипович, 4.кл., Петровци

Дориян Грецешин, 3.кл., Петровци

Елена Фа Баришич, 2.кл., Вуковар

Ивано Мата Ковачич, Леа Југас и Ана Надь, 1.кл., Вуковар

Лукас Матиевиц, 4.кл., Стари Јанковци

Магдалена Барна, 2.кл., Петровци

Марина Сегеди, 4.кл., Петровци

Миа Фа Албертович, 5.кл., Вуковар

Милош Гарди, 2.кл., Петровци

Мина Гарди, 2.кл., Петровци

Неманја Курди, 6.кл., Петровци

Никола Мишленович, 6.кл., Миклошевци

Николина Бучко, 6. кл., Миклошевци

Наташа Курди, 3.кл., Петровци

Салома Аризанович, 1.кл., Петровци

Сара Леголат, 5.класа, Стари Јанковци

Наташа Курди, 3.кл., Петровци

Филип Џуджар, 3.кл., Петровци

